

GENELEV KADINLARINDA ELISA İLE HIV ANTİKORLARININ ARAŞTIRILMASI

Mehmet Kıyan* • Yaşar Bilge** • Özer Kendi*** • A.Tevfik Cengiz**** • Meltem Tibet*****

ÖZET

Bu çalışmada Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı laboratuvarında Sanofi/Pasteur'ün (Gene-lavia-mixt) kitlerini kullanarak 183 genelev kadınının serumlarında HIV 1 ve HIV 2 antikorları ELISA ile araştırılmıştır.

İlkokul düzeyinde eğitimleri olan, yaş ortalaması 32 olarak belirlenen uyuşturucu kullanma alışkanlığı bulunmayan 183 kadının tamamında, anti HIV 1 ve 2 antikorları-saptanmamıştır.

Bu grubun düzenli kontrol muayeneleri yapıldığı ve zamanında gerekli önlemlerin alındığı gözlenmiştir. Bu çalışma verileri de vak'alarımızın düzenli kontrollerinin yapıldığına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Genelev kadınları, ELISA, HIV, antikor.

SUMMARY

Investigation of HIV Antibodies in Prostitutes by Elisa.

In this study, HIV 1 and 2 antibodies were investigated in 183 serum samples of prostitutes by ELISA using Sanofi/Pasteur (Gene-lavia-mixt) in Microbiology and Clinical Microbiology Department, Medical Faculty, Ankara University.

Anti HIV 1 and 2 antibodies were not detected in any of the 183 women whose education was at primary school level, mean age 32. None of them were drug abusers.

Regular examinations and appropriate precautions were taken in this group. These data indicate that regular examinations were carried out on these women.

Key Words: Prostitutes, ELISA, HIV antibody.

Bütün dünyada olduğu üzere HIV enfeksiyonu (AIDS) ülkemizde de giderek yayılmaktadır. AIDS'le başarılı ve etkin mücadele için, HIV'in bulaş yollarının ve bu bulaşa yatkın risk gruplarının iyi bilinmesi ve bulaş zincirini kırmak için zamanında yeterli önlemlerin alınması ve eğitime önem verilmesi gerekli görülmektedir. HIV enfeksiyonu yönünden hayat kadınları ve eşcinseller riskli grup içine girmektedir (2). Afrika ülkelerinde hayat kadınlarının rezervuar rolü oynadığı bilinmektedir (6,11,17). Genç erişkin kesimin etyolojisinde cinsel ilişki ve ilaç bağımlılığı bulunmaktadır. Bu yaşta gençlerin (20-29

yaş grubu) enfeksiyonlu genel kadınlardan ve toplumdaki diğer infekte bireylerden korunması gerekmektedir (13).

Bu çalışmada genelev kadınlarının serumunda, ELISA ile HIV antikorları araştırılmıştır.

MATERYAL VE METOD

Çalışma grubunda 183 olgudan 8-10 ml venöz kan alınmış, steril koşullarda serumları ayrılarak, test zamanına kadar, -20°C'de derin dondurucuda saklanmıştır.

* A.Ü. Tıp Fak. Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Yard.Doç.Dr.

** A.Ü. Tıp Fak. Adli Tıp Anabilim Dalı, Öğrt.Gövr.Dr.

*** A.Ü. Tıp Fak. Adli Tıp Anabilim Dalı, Yard.Doç.Dr.

**** A.Ü. Tıp Fak. Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Prof.Dr.

***** A.Ü. Tıp Fak. Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Arş.Gövr.Dr.

Anti-HIV'in serolojik tanımı için ELISA yöntemi kullanılmış ve Sanofi/Pasteur'un Genelavia-mikst HIV 1-2 test kiti ile deneyler yapılmıştır. Bu yöntemde anti-HIV antikörler HIV antijenleri ile birleşmekte ve bu spesifik birleşme sonucu enzimle işaretli bir Ag-Ab kompleksi oluşmaktadır. Bu ortama substrat eklenmesi ile beliren renklenme, otomatik spektrofotometre ile okunarak, serum örneklerinde anti-HIV'in varlığı gösterilebilmektedir.

BULGULAR

Çalışma grubunu oluşturan genelev kadınlarının yaş grubuna dağılımı Tablo I'de verilmiştir.

Bu 183 kadının yaş ortalaması 32 olarak belirlenmiş, uyuşturucu kullanmadıkları, ilkököl düzeyinde eğitim gördükleri saptanmıştır.

Bu grubun genelev kadını, olarak çalışma süreleri gözden geçirilmiş ve Tablo II'de verilmiştir.

Bu 183 genelev kadınının tamamında Anti-HIV 1 ve 2 antikörleri saptanmamış ve HIV seronegatif oldukları gözlenmiştir.

TARTIŞMA

Sağlık Bakanlığının Aralık 1994 tarihi itibarıyla bildirim notlarına bakıldığında AIDS'li hasta 152 ve HIV seropozitif taşıyıcı 254 olmak üzere kümülatif 406 sayısı ortaya çıkmaktadır.-AIDS'li 130 olgudan 17'sinin kadın olduğu ve 406 olgudan 157'sinde heteroseksüel bulaşın etkinliği açıklanmıştır (14).

Afrika, Amerika ve Avrupa ülkelerinde HIV bulaşında ilk sırayı cinsel ilişki almakta; homoseksüel ve biseksüel erkekler önemli risk grubunu oluşturmaktadır: Spermdede ve vaginal salgıda virusa rastlanmıştır. Bu durum virusun erkekten erkeğe, erkekten kadına ve kadından erkeğe cinsel ilişki ile bulaşabi-

leceğinin bir göstergesidir. Partner sayısı ve çalışma süresinin fazlalığı infeksiyon riski ile doğrudan ilişkili bulunmuştur (1,10). Avustralya'da 1992 yılına kadar 3160 AIDS olgusu saptanmış ve 2826'sında cinsel ilişki sorumlu tutulmuştur (5). Kaldor ve ark. (9) 3160 olgudan 146'sında uyuşturucu kullanımı ve cinsel ilişki faktörlerinin birlikteliğini bildirmiştir. AIDS'e kadınların en önemli bulaş yolu heteroseksüel ilişkidir. Heteroseksüel ilişki ile kadınlarda AIDS'in daha fazla görülmesinde çeşitli faktörlerin etkinliğine işaret edilmiştir (7, 16):

1. HIV'la infekte erkek sayısı, kadınlardan daha çok olduğundan, kadınların infekte bir eşle evlenme olasılığı yüksektir.

2. HIV, semenle alınabilmektedir.

3. HIV bulaşı, artifisiel inseminasyon sonucunda meydana gelebilmektedir.

4. "Emniyetli seks"i daha az deneyen kadınlar, belki de bilmeden yüksek risk grubundaki kişi ile ilişkiye girmektedir. Sun'i döllenme sırasında virus içeren ejakülatla kadınlar infekte olabilmektedir (4).

Paralı seks nedeniyle hastalığı alma ve yayma tehlikesi içinde olan kadın, eşinden kaynaklanan risklerle de karşı karşıya bulunmaktadır (12). Hacıbektaşoğlu (8) 140 hayat kadınında, Sezer ve Kılıç (15) 92 hayat kadınında, Balıkçı ve ark. (3) 178 hayat kadınında anti-HIV negatifliğini bildirmektedir.

Bu çalışmada 183 hayat kadınının serumunda anti-HIV antikörleri araştırılmıştır. Yaş ortalaması 32 olan ve büyük bir bölümünün 5 yıldan daha fazla bir zaman diliminde hayat kadınlığı yaptığı anlaşılan çalışma grubunda, anti-HIV antikörleri saptanmamıştır. Bu olgularda belirgin bir klinik bulgu ve intravenöz ilaç bağımlılığı gözlenmemiştir. Bu kesimde çalışanların HIV infeksiyonu ile ilgili olarak bilgilendirildikleri ve düzenli kontrol muayenelerinin yapıldığı belirlenmiştir. Çalışmamızın verileri de, bulaşa yatkın risk gruplarında düzenli kontrol muayenelerinin yararını vurgulamaktadır.

Tablo I: Genelev kadınlarının yaş grubuna dağılımı.

Çalışma süresi	Olgu	
	Sayı	%
20-24 -	13	7.1
25-29	32	17.5
30-34	58	31.7
35-39	34	18.6
40 ve üstü	46	25.1
Toplam	183	100.0

Tablo II: Genelev kadınlarının çalışma sürelerine göre dağılımı

Çalışma süresi	Olgu	
	Sayı	%
1 yıl	3	1.6
2 yıl	10	5.5
3 .yıl	3	1.6
4 yıl	4	2.2
5 yıl ve üstü	163	89.1
Toplam	183	100.0

KAYNAKLAR

1. Badur S, Çelik G: AIDS'in Seroepidemiolojisi, Klinik Derg.1: 33,1.988.
2. Badur S. ve ark.: İstanbul'da hayat kadınları, eşcinseller ve hastane çalışanlarında hepatit B ve HIV prevalansı, Türk Mikrobiyol. Cem. Derg.16: 35,1986.
3. Balıkçı E ve ark.: Bazı gruplarda anti-HIV antikorlarının araştırılması; Enfeksiyon Derg. 7:19, 1993.
4. Bozkaya E: Kadın ve AIDS:1. Türkiye AIDS Kongresi - İstanbul (12-15 Ocak 1993) Kongre kitabı, Omaş Ofset, İstanbul s. 55.
5. Centers for Disease Control: Up date: The acquired immunodeficiency syndrome in the San Francisco cohort study, MMWR 34: 573,1985.
6. Curran JW et al: The epidemiology of AIDS current status and future prospects, Science 229:1352,1985.
7. Guinan ME, Hardy A: Epidemiology of AIDS in women in the United States, JAMA 257: 2039,1987.
8. Hacıbektaşoğlu A, Pahsa A: Seroepidemiological survey of anti-HIV positivity Turkey, Med Corps International:18,1990.
9. Kaldor J et al: The acquired immunodeficiency syndrome in Australia: Incidence 1982-1991, Med. J Aust. 153:10,1993.
10. Kingsley LA: Risk factors for seroconversion to human immunodeficiency virus among male homosexuals, Lancet 1: 345,1987.
11. Luzi G et al: Transmission of HTLV-III infection by heterosexual contact, Lancet 2: 1018,1985.
12. Oktay İ. Kadın ve AIDS:1 Türkiye AIDS kongresi - İstanbul (12-15 Ocak 1993) Kongre kitabı, Omaş Ofset, İstanbul, s. 55.
13. Pizzo PA: Pediatric AIDS: problems - within problems, J Infect. Dis 161: 316,1990.
14. Sağlık Bakanlığı Notları: Aralık 1994 tarihi itibarıyla Türkiye'de AIDS vakaları ve HIV enfeksiyonlarının yıllara göre dağılımı.
15. Sezer RE, Kılıç S: Elazığ'da Fırat Üniversitesi Hastanesinde kan veren gönüllerde ve hayat kadınlarında anti-HIV, HBsAg taraması, II. Ulusal Halk Sağlığı; Kongresi İstanbul (22-25 Mayıs 1990).
16. Stewart GJ et al: Transmission of human T lymphocyte virus type III (HTLV-III) by artificial insemination by donor, Lancet 2: 581,1985:
17. Vande Perre P et al: Female prostitutes; A risk group for infection with human T-cell lymphotropic virus type III, Lancet 2: 254,1985.